

SLOVENE

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Inserati:
Enostop. petlitvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izvenredni nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upraviništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Politična uprava.

(Govor poslanca Žitnika.)

V proračunskem odseku poslanske zbornice je bila te dni v razpravi politična uprava v posameznih deželah. Poslanci raznih strank so tolmačili želje prebivalstva in vsi brez izjeme naštevati hibe sedanje politične uprave. Poslanec Žitnik je rekel med drugim minoli petek zvečer:

Ker je že pozna ura, hočem ustreči želji raznih gospodov ter le v glavnih obriših označiti svoje stališče. Pač pa bom v javni seji obširneje govoril, osobito o politični upravi na Kranjskem.

Körberjeva vlada nam je predložila obširno „studijo o reformi notranje uprave“. S hvalevredno odkritostjo vlada sama prizna razne hibe in nedostatke sedanje politične uprave. Jaz povsem pritrujem tej odkriti kritiki, tej javni izpovedi in samoobtožbi, odločno pa se moram upreti dotičnim nasvetom in predlogom, ki merijo na to, da meje avtonomno upravo. Odkrito priznam, da tudi avtonomna uprava, bodisi občinska ali deželna, ni povsod vzgledna, vendar pa še boljše, nego državna. Državna uprava vobče, kakor jo imamo, v nobenem pogledu ne odgevarja kulturni državi; tu i tam spominja naravnost na turške razmere ali, če hočete, na ruske.

Napake in slabosti avstrijske politične uprave so raznovrstne, kakor so raznovrstni tudi vzroki. Te napake tiče v vnanjih razmerah, v katerih poslujejo politični uradi, pa tudi v notranji organizaciji uprave same. Vsak poslanec, ki pazljivo zasleduje posle politične uprave in ima smisel za ljudske koristi, z vsakim korakom buti ob birokratski plot in se prepriča, da je mnogo gnilega v državi. Kder vtika svoj nos ali prste v to gnilobo, dobi jo po nosu ali po prstih.

Glavna hiba politične uprave je, da mnogi uradniki, morda večina, ne poznajo razmer, potreb, šeg in navad, večkrat niti jezika prebivalstva, kateremu naj tolmačijo zakone ter razsojajo v raznih prepornih vprašanjih. Zdi se človeku, kakor da bi državna avtoriteta delala mejo med državno birokracijo in prebivalstvom. Tak političen birokrat leči javni blagor od skupnosti prebivalstva in temu predsodku žrtvuje brez pogoja koristi posameznih državljanov.

Marsikateri politični uradnik, ki ga politična sapa zanese v to ali drugo deželo, ne pozna praktičnega življenja v dotični deželi ali okraju. Vsa njegova vzgoja od mladih let je enostranska. Zato ni čudno, da se marsikateri niti ne zanima za javni blagor, ker ne pozna razmer, katere mu večkrat celo presedajo.

Mlad konceptni praktikant, ki je morda doslej poznal le parket, prinese več ali tudi manj znanja z univerze v pisarno. Tu stoji ali sedi pred kopice raznih predpisov, odpre se mu povsem nov, neznan svet, ki ga ne vabi in ne miče. Večkrat tudi ne dobi mentorja, vodnika ali učitelja, ki bi ga vpeljal v praktično življenje, v krajevne razmere. Tako postane njegovo delo mehanično, prisiljeno, birokratsko. V tem „miljeju“ uspeva in se rodi takozvani „birokratski šimelj“, ki skače po treh ali dveh nogah, ali le tedaj, ako ga priganjaš.

Tako se razvijejo razmere, da uradni

„akt“ ni sredstvo za rešitev konkretne upravne naloge, marveč je le sam sebi namen. Tako birokratsko delo odrveni in postane okošenel formalizem. In to je največja ovira za uspešen razvoj in zdrav napredek prebivalstva.

Tak birokrat obrača vse svojo pozornost na pravno stran svojega dela; dokazati hoče svoje pravno znanje, veljati hoče kot dober jurist. Praktično stran pa prezira ter jo prepušča strekovnjaku, ako mu je na razpolago, županu, navadno pa orožniku. Da, orožniki so desna in leva roka večini političnih uradnikov. Kar reče orožnik, to velja, to je pribito, in če stranke ali županstva stokrat ugovarjajo. Vsako posredovanje je brez uspeha, ker orožnik poroča in govori vedno pod službeno prisego. Orožniki so po svojem poklicu le varuhi javnega reda, a poleg tega oni mogočni faktorji, ki odločujejo na deželi o najvažnejših vprašanjih in koristih občin, družin in posameznikov. In po mojem prepričanju je v teh abnormalnih, nezdravih razmerah glavni vir raznih preprirov, tožb, potov in stroškov, torej tudi nezadovoljnosti med prebivalstvom.

To svojo trditve bi mogel podpreti z raznimi dejstvi. Tako je nekdo nekje dobil dovoljenje, da sme na kupljeni parceli, ki je bila v zemljiški knjigi vpisana še kot gozd, zgraditi si hišo. Ta je že stala, ko dobi lastnik ukaz od okr. glavarstva, da mora isto parcelo pogozditi.

Drug slučaj. — Pred več ko 30 leti so bili skupni pašniki nekje razdeljeni med opravičence. Mnogi posestniki so svoje dele očistili trnja, grmad in kamenja ter si napravili senožeti. Čez 25 let pa dobe povelje, da morajo te senožeti zopet pogozditi. V dotičnem kraju ni bilo povodni od veseljnega potopa. Eni so plačali kazni, drugi so bili zaprti. Po dveh letih prošnjah in pritožbah so se birokrati prepričali, da so za kmeta senožeti večje koristi, nego brinje in trnje.

Naši politični uradniki tudi nimajo potrebnega narodno-gospodarskega znanja. Socialna vprašanja so jim tuja, socialne naprave so jim groza in jim povzročajo zeno. In vendar živimo že dolgo vrsto let v dobi socialnih vprašanj in bojov. Mesto da bi podpirali take času in razmeram prikladne naprave in z dobrim svetom preprečevali ter odstranjali vedno mogoče napake in pomanjkljivosti, delajo z vsemi silami in vso birokratsko avtoriteto, da jih uničijo v kali tudi tam, kjer so zdrava in ugodna tla.

Dalje opažamo, da politična oblastva mnogih zakonov in predpisov ali ne poznajo ter jih povsem prezirajo ali pa tako strogo in brezmiselno izvršujejo, da jih ljudstvo prenaša z največjo nevoljo kot krivice. — Tako n. pr. se v enem okr. glavarstvu strogo izvršuje ukaz, da se v gostilnah od sobote zvečer do ponedeljka zjutraj ne sme prodajati žganje. To je povsem hvalevredno, dasi si žganjarji pomagajo na drug način. V sosednem okr. glavarstvu pa se živa duša ne briga za to prepoved. Kako naj sodi prebivalstvo o tej dvojni meri?

Priznati pa moram, da so naši zakoni glede javnega prava jako zastareli in pomanjkljivi. Dalje glede raznih agend in jasne meje med deželnimi in državnimi zakoni, med delokrogom avtonomne in državne uprave. Znani so mi slučaj, ko je okr. glavarstvo razsojalo in kaznovalo

stranke, a se je pozneje dokazalo, da stvar spada v delokrog dež. odbora. Tudi se zgodi, da deželni odbor zvrča rešitev pritožbe na deželno vlado, ta pa zopet na deželni odbor. Vsled tega nastane mnogo nevolje, preprirov in stroškov.

Tudi je še vedno vkoreninjeno prepričanje, da so davkoplačevalci zaradi uradnikov in ne uradniki zaradi prebivalstva. To je narobe svet. Uradnik, ki se neprošen in nepozvan briga za javni blagor, je bela vrana. So take častne izjeme in te hvali prebivalstvo, da, nosi jih na rokah. Toda taki prijatelji ljudstva niso prijatelji višjih birokratov, ki jih grajajo in prezirajo, ako preprijazno in preblagohotno ustrezajo ljudstvu.

Kar pa moram najodločneje grajati in z ozirom na javni blagor močno obžalovati, to je pristranost in neobjektivnost v politični upravi. In to trdim osobito z ozirom na deželo Kranjsko. Pri nas na Kranjskem so se v zadnjih desetih letih razvile in udomačile naravnost neznosne razmere. Obveljalo je tudi pri nas zleglasno načelo „divide et impera“.

Javna tajnost je, da je obstrukcija v kranjskem dež. zboru odmev javnega mnenja proti neznosnim političnim razmeram, silobran proti nečloveškemu terorizmu javne uprave. Prepričan sem, da bi bil g. dež. predsednik, ako ne preprečil, gotovo pa že davno ublažil do skrajnosti napeta nasprotja med strankami v deželi in dež. zboru. V njegovi moči je v prvi vrsti, da pregovori večino, naj dovoli premembo dež. vol. reda. Tega ni storil, držal je križem roke. Tako se ne varuje avtoriteta, tako se ne vlada in ne pospešuje pravna zavest prebivalstva.

Poleg tega pa nam dež. vlada nagaja, kjer le more, zbada nas s šivankami in tako širi in utrjuje nezadovoljnost v deželi.

Navedem naj nekaj slučajev. Vas Žiri je dobila pred 60 leti tri sejme, okoli 20 let pozneje pa politična občina še dva. Večina obč. odbora pa je nekako pred sedmimi leti sklenila, naj se vseh pet sejmov prenese v sosedno vas. Vse pritožbe Žirovcov so bile doslej brez uspeha, dasi je že upravno sodišče postopanje nižjih instanc označilo kot nepravilno in pomanjkljivo. Zopet so se pričele obravnave in preiskave. Zadnja pritožba leži v ministrstvu že od 27. avgusta 1903. pod št. 38.887. In zakaj vsi ti prepri in občini, troški, pota itd.? Prvi vzrok je bila površnost pol. oblasti, a glavni vzrok je politično strankarstvo, katere vlada podpira z namenom. Ta nagajivost meji že na zlobnost iz političnih vzrokov, ki so nam dobro znani.

Dalje je gospodom dobro znano, da je kranjska dež. vlada poročala na Dunaj, da na Kranjskem to zimo ne hode primanjkovalo krme za živino. Kje in kako je dež. vlada dobila podatke o bogati košnji lanskega leta, o tem ne govorim. Istina je, da je že ob novem letu v raznih krajih na Notranjskem in Dolenjskem zmanjkalo krme in da so mnogi živinorejci morali tudi pod ceno prodajati živino. Zgodilo se je celo, da so posamezni gospodarji trgali slamo s streh in jo pokladali živini. Vsled naše prošnje je poljedelsko ministrstvo s hvalevredno blagohotnostjo sprožilo akcijo, da kranjski živinorejci dobé primerno podpero za nakup sena in druge krme. Poljedelsko ministrstvo je z odlokom št. 8834 dalo na raz-

polago 25.000 kron, da se plačajo vozni troški in za revnejše posestnike tudi zniža cena krme. Toda dotični odbor je bil sklican šele sredi marca, ko so živinorejci većinoma že poprodali živino, katere niso mogli prezimiti, in ko je že zelenela bukev in so revnejši ljudje nestrno čakali na pašo. Medtem pa je dunajski žid na troške države vozil seno iz Kranjske v severne dežele, dočim ga na Belokranjskem kupujejo po 10 in 11 kron met. stot. Kdo je kriv? Znana birokratska počasnost, ki skoraj gotovo ni bila brez političnega namena. Ali naj govorim o slavnoznani razsodbi dež. vlade glede obč. volitev v Kamniku in o famoznem odloku dež. šol. sveta glede političnih listov? Bodi za danes dovolj.

Govoriti sem hotel še o izseljevanju, ki postaja vedno resnejša nevarnost tudi za Kranjsko. Vsaj dotični vladni načrt zakona naj bi prišel hitro v razpravo. Res, da zakon ne bode ustavil izseljevanja, a omogočil bode vsaj nadzorovanje izseljencev.

Mnogi so v tej razpravi govorili tudi že o zakonu glede zavarovanja proti požarom. Jaz temu povsem pritrujem in želim, da vlada čimprej izgotovi načrt potrebnega in našim razmeram primerne zakona.

Makedonsko vprašanje.

I.
Belgrad, 6. maja.

Po zadnjih dogodkih v Makedoniji in poročilih, ki prihajajo od raznih strani, morali bi soditi da se ondi pripravlja splošna revolucija, ki utegne napraviti konec turški vladavini.

Reformna akcija Rusije in Avstro Ogrske ni imela nobenega uspeha. Niti je pomirjeno prebivalstvo, niti je izboljšano njegovo bedno stanje. Prave revolucije v Makedoniji doslej še ni bilo, pač pa so se pomnožili kadri vstaških čet, napredovala je organizacija vstaških vodij. Na drugi strani evropski častniki organizujejo žandarmerijo, Turčija pomnožuje svoje čete v Makedoniji in Stari Srbiji. Vse to pa ne ovira gibanja, marveč še pospešuje.

Kar pa je najčudnejše, je to, da se makedonsko prebivalstvo ne upira turški vladavini. Najživahnjejše je gibanje med Bolgari; o tem ni dvoma. Bolgarov ne podpira samo makedonsko prebivalstvo z živečim, marveč tudi Bolgarija sama na razne načine. Bolgarske čete pa se ne bore v prvi vrsti proti Turkom, ampak proti Grkom in Srbom z jasnim namenom, da Grki in Srbi priznajo cerkveno oblast bolgarskega eksarhata. Pokret Grkov in Srbov je torej le reakcija ali odpor proti bolgarskim nasilstvom.

Gibanje Arnavtov pa je povsem versko, muslimansko, naperjeno sploh proti kristjanom. Arnavti hočejo iztrebiti krščanski živelj v Makedoniji in Stari Srbiji.

Tako se kolje in uničuje makedonsko prebivalstvo samo med seboj. Temu klanju in boju prebivalstva sta priči turška vlada in oblast reformnih držav z žandarmerijo. Ako sodimo po uspehih, pridemo do zaključka, da ni mednarodna žandarmerija, ni turška sila ne zadušila vstaškega gibanja.

Turčija ima sicer močno vojaško silo v Makedoniji, ker le tako more vzdržati svojo vladavino nasproti Bolgariji, Grški, Srbiji in Crni gori. Turška vlada pa tudi dobro ve, da je le njej v korist, ako se uničuje krščansko prebivalstvo med seboj, ako več trpi od svojih „rešiteljev“, nego od Turkov samih. Tako se Turčija opravičuje pred Evropo, in osvobojenje prebivalstva se odlaga od leta do leta. Turške oblasti in -

direktne še podpirajo medsebojni boj vstajskih čet.

Za osvobojenje Makedonije torej ne delajo ne Bolgari, ne Srbi, ne Grki, ne Arnavti. Od Turkov pa tudi nihče ne more pričakovati, da bi sami rušili svoje gospodstvo! Take so sedaj razmere v Makedoniji.

Pa tudi „reformna akcija“ ni resna. Tu in v Makedoniji prevladuje prepričanje, da dogovor med Avstro-Ogrsko in Rusijo sploh ni bil odkritosrčen. Tega tudi ni treba dokazovati. Vse kaže, da „reformna akcija“ sploh ni bila resno pričeta. Kdor pozna razmere v Makedoniji in Stari Srbiji, je prepričan, da je prvi pogoj — *conditio sine qua non* — reform, ako se razorože Arnavti in odstranijo turške čete iz teh pokrajin.

Ker pa sme Turčija pomnoževati svoje čete in ker so bili na predlog ene reformne države Arnavti in Srbi izuzeti iz reformne akcije, je pač očitno, da vse „reformne“ izpočetka niso bile resne. Zato sodimo, da ima vsa akcija druge namene, a ne izboljšanje nezgodnih razmer. To je sedaj jasno. Vse države so se sicer izrekle za reformni predlog, le Anglija si je pridržala pravico akcije, ako reforme ostanejo brez uspeha.

Da se je to zgodilo, je makedonsko prebivalstvo največ samo krivo, ker ni znalo zainteresovati Evrope za svojo stvar; kjer pa je to storilo, zgodilo se v pogrešni smeri. Zato se danes nobena država ne zavzema za makedonsko prebivalstvo iz človekoljubnih razlogov; vsaka država ima in išče svoje posebne interese na Balkanu. Makedonija je postala torišče mednarodne borbe, ki nima prav nič skupnega z interesi makedonskih kristjanov. To borbo in razne interese hočem opisati v posebnem članku.

Rusko-japonska vojska. Na morju.

London, 8. maja. „Daily Mail“ poroča iz Honkonga: Dva francoska rušilca torpedovk sta na vožnji od Hajnana v Saigon pasirala luko Honkon. Japonski konzul trdi, da Francozi vrše za Ruse poizvedovalno službo. Francoska križarka je odšla iz Saigona v Alon. Kapitan francoskega trgovskega parnika, ki je ravno došel v Honkon, poroča, da je Roždestvenski na poziv francoskih pomorskih oblasti, naj takoj zapusti francoske vode, res že z vsemi ladjami odplul iz zaliva Honhoi ter se obrnil proti Jonli-kovu in Jualevu južno od Hajnana. Angleško brodovje križark je koncentrirano pri Honkonu. Le križarica „Bonaventura“ še križari zunaj. V angleških pomorskih krogih smatrajo situacijo z ozirom na mnenje na Japonskem za skrajno nevarno.

London, 8. maja. „Daily Express“ poroča iz Penana: Parnik, ki je došel sem iz Balu-Bara, poroča, da je videl na vzhodni obali Sumatre sedem vojnih ladij, ki so jih častniki imeli za ruske. Malajski čolnarji poročajo, da križajo ruske ladje ob obali Bornea. Častniki francoske tovarne ladje poročajo, da so videli v soboto rusko brodovje, ki je obstojalo iz štirih oklopnih in štirih premogovnih parnikov, na višini od Ingre, ko je plulo proti vzhodu.

Pariz, 8. maja. „Matin“ poroča iz Peterburga: V pomorskem generalnem štabu zagotavljajo, da na zadnje brojavke Roždestvenski že tri dni ni odgovoril. Ravno tako so tukaj tudi na nejasnem glede od raznih strani poročanega prehoda ruskega prehoda skozi Malaksko cesto.

London, 8. maja. „Daily News“ poročajo iz Honkonga: Tu in v Tokiu imajo gotove dokaze za to, da se Rusi vkljub vsem nasprotnim zagotovilom še nahajajo ob anamskih obali. Križarenje admirala Jonquiéra ob obali Indokine smatrajo tu le za navidezne manevre, da zakrijejo Francozi podpiranje ruskega brodovja. Položaj je smatrati za resen. Javno mnenje na Japonskem je nevarno. Prepričani so tu, da bo vlada prisilila javno mnenje, storiti skrajne korake napram Franciji. Tudi priprave angleških vojaških in pomorskih oblasti kažejo, da je položaj nevaren. Tukajšnji trgovski krogi se boje, da ne bi bila morda tudi Anglija prisiljena, udeležiti se konflikta.

Saigon, 8. maja. Brodovje Roždestvenskega je iz Honkoa plulo v južni smeri, toda poizvedovalno brodovje admirala Jonquiéresa ga je ustavilo. Roždestvenski je nato krenil drugam.

Amoy, 9. maja. Japonci so napravili črto predstraž, obstoječo iz najhitrejših križark, ob Amoya daleč notri v Tihi ocean ter okrog Formoze. V Amoy došle ladje so videle japonske vojne ladje severno od Honkonga in severovzhodno od Tamsuja. Med Formozo in Ribiškimi otoki obstoji nepretrgana komunikacija. Prava japonska baza je Tamsuj.

Dunaj, 9. maja. „Neue Fr. Presse“ meni, da ni izključena možnost, da Roždestvenski v anamskih vodah operira le s svojim prostovoljnim in pomožnim brodovjem, ki naj izvabi Toga za seboj proti jugu, med tem ko bi vojno brodovje Roždestvenskega,

združeno z Nebogatovom, neovirano plulo proti Vladivostoku.

Saigon, 9. maja. Brodovje Nebogatova je v bližini otoka Gulo-Condore, 100 milj južno od Saigona. Brodovje pričakuje dve ladji z živili iz Saigona.

Ali nastane konflikt med Japonko in Francozsko?

Köln, 9. maja. „Kölnische Zeitung“ poroča, da se ni bati konflikta, da si japonsko oficijelno časopisje tako razburjeno. Med Londonom in Parizom vlada glede vprašanja o nevtralnosti popolno soglasje.

London, 9. maja. Japonski poslanec Hayashi se je izjavil o bivanju baltiškega brodovja v francoskih vodah takole: Položaj je zelo težaven, toda ni kritičen, če se bo francoska država vestno držala nevtralitete. O krizni govora.

Z bojišča na suhem.

Pariz, 8. maja. „Echo de Paris“ poroča iz Peterburga: „Nov. Vremja“ poroča iz Harbina, da je japonski oddelek zasedel selo Omoso, ki se nahaja 160 km. vzhodno od Kirina na veliki mandarinški cesti. Japonci so najbrže prišli od korejske strani, ker je došlo poročilo, da se sedaj izkrcavajo v zalivu Pesjet močni japonski oddelki. General Nog i poizkuša, kakor so dognale ruske poizvedbe, na desnem krilu podobno objemalno gibanje, kakor jo je v bitki pri Mukdenu tako uspešno izvršil od Sinmintina. „Nov. Vrem.“ konstatuje, da so prebivalci distrikta Omoso vsled ameriških in angleških misijonov silno nagnjeni na japonsko stran.

London, 8. maja. „Standard“ poroča iz Peterburga: Generalni štab je poslal natančna poročila o stališčih sovražnih armad. Po teh, na zanesljivi vesti se opirajočih poročil, stoji general Nod z u sedaj na obeh straneh železnice severno od Tjelina, Ok u zahodno od Tjelina in severovzhodno od njega je Nogi, Kuroki je vzhodno od Tjelina in Kavamura jugovzhodno od Kurokija.

Peterburg, 9. maja. Iz Sytiasa poročajo: Na ruskem levem krilu je srečal neki oddelek 5. t. m. pri Sugolinškem prelazu dva japonska polka s šestimi topovi. Desno rusko krilo je zapazilo veliko japonskih polkov. Japonske straže so tako pojačene, da jih ruska konjenica ne more prodreti.

Ruske priprave.

Pariz, 8. maja. „Echo de Paris“ poroča iz Peterburga: Deveti armadni zbor, ki se izpolnjuje iz kijevskega vojaškega okrožja, je dokončal svojo mobilizacijo. Čete, ki pripadajo temu zboru, so že začele odhajati na bojišče. V peterburškem vojaškem okrožju se vzameta od vsakega gardnega in linijskega polka po dve kompaniji, ki se formirata v bataljone. Dleslej se je nabralo na ta način 45.000 mož. Vsak dan odhaja več oddelkov teh nadomestnih čet v vzhodno Azijo, ker zahteva generalissimus nujno nadomestitve sposobnih čet, da se izpolnijo še vedno neizpolnjene praznine v fronti vsled izgub.

Priprave k novi bitki.

Iz Mamykaja poroča ruski dopisnik: Glavne japonske sile se močno zbirajo ob reki Ljao; prednji japonski oddelki so napredovali proti našemu levemu krilu na veliki cesti Fakumyu-Bašienčen pri vasi Palitun. Japonska konjica se je dignila naprej proti naši in ko jo je izkušala zadržati ruska pehota, je potisnila naše prednje čete nazaj dne 4. maja. Istega dne so se morale pred japonsko konjico umakniti tudi ruske pehotne čete pri Sahedzi. Ob mongolski meji pa gospodarijo po starem Hunhuzi. Japonci rabijo sinmintinsko železnico brezpogojno, kakor bi bila njihova in prevažajo na njej ogromne množice vojnih potrebščin. Vsled tega so v boju pri Mukdenu oslabljeni japonski oddelki že davno dopolnjeni. Ker je nekaj dni sem pihal jako močen veter, so se ceste posušile. Zdi se, da se sedanji mir približuje koncu, kar se vidi posebno iz naglega gibanja japonskih konjikov ob mongolski meji. Rusi jih ne zasledujejo. 4. maja je ruska poizvedna četa pri Eršulinu prišla v zasedo in je izgubila od dvajset mož petnajst mrtvih in ranjenih. Zopet veje silen veter.

„Slava“.

Iz Peterburga poročajo, da je oklop-nica „Slava“ že prišla iz Aleksandrovske ladjedelnice.

Vladivostovsko brodovje.

Peterburg 9. maja. Linevič brzojavlja carju 7. t. m.: Kapitan baron Roven je z eno torpedovko rekoznosiral japonsko obrežje in zažgal dve milj od rta Sutsuki japonsko ladjarnico. Moštvo je spravil na suho. 15 milj od japonske obali je zaplenil ladjarnico in jo pripeljal v Vladivostok.

General Batjanov.

Poveljnik 3. mandžurske armade, general pehote M. J. Batjanov je došel v Harbin.

Vjetniki.

London, 9. maja. „Daily Telegr.“ poroča iz Tokia: Decembra meseca m. l. je ponudila Japonska po posredovanju ameriškega poslanca ruski vladi izmenjavo vjetnikov. Pred par dnevi je francoski poslanec v Tokiu v imenu ruske vlade sprejel to ponudbo.

Kriza na Ogrskem.

Začetkom včerajšnje seje je vrgla neka črna oblečena dama s klicem: „To so moje narodnostne zahteve“ neko pismo v zbornično dvorano, v katerem zahteva, naj zbornica reši predlogo o vojaških novicah, da ne bo čez čas treba služiti vojaškim rezervnikom. Poslanec Božeki je zahteval v šali, naj Ogrski takoj proglase Bosno za ogrsko last. Nato je pričel govoriti hrvaški poslanec Josipović v hrvaškem jeziku. Mažari so pričeli kričati nanj, naj govori mažarsko, poslanec Ugron je rekel, da ima pravico govoriti hrvaško, nakar so Mažari vpili, da je sicer to res, a ni lepo, da Josipović ne govori mažarsko. Josipović je nadaljeval svoj govor mažarsko. Rekel je, da je govoril zato hrvaško, da se ne pozabi na pravico Hrvatov govoriti v ogrski zbornici hrvaško. Govornik je nato govoril proti onim mažarskim poslancem, ki menijo, da se je izkazala l. 1868 blagohotnost ko so uvedli hrvaški poveljni jezik pri hrvaških deželno-bramborskih polkih. Nato je govoril grof Apponyi, ki je očital Hrvatom, da zahtevajo hrvaščino v svojih polkih, ne da bi podpisali Mažare pri njihovi zahtevi za mažarski poveljni jezik pri ogrskih polkih. V nadaljnjem svojem govoru je napadal Apponyi liberalno stranko. Ko je odgovarjal Tisza, so zapustili vsi opozicijski poslanci dvorano. Končno je še govoril rumunski poslanec Vlad. Danes nadaljuje zbornica razpravo o adresi.

Liberalna stranka je imela včeraj sejo, v kateri je prosil poslanec Hodosy Tiszo, naj vpliva, da bo sprejeta njegova demisijska. Tisza je odgovoril, da soglaša s Hodosyjem, ker ve, da je začasno vodstvo vladnih poslov škodljivo, o čemur je poizkušal prepričati vladarja. Končno je izjavil, da upa na odstop v nekaterih dneh.

Ustava na Ruskem.

Moskva, 8. maja. Na shodu zemstev so se s 127 proti 8 glasovom izjavili za splošno volilno pravico, 57 zastopnikov proti 49 je glasovalo za direktne volitve in 107 proti 29 zastopnikov se je izjavilo za dve zbornici.

Peterburg, 9. maja. „Nov. Vremja“ poroča: Minister za notranje stvari name-rava kot ljudsko zastopstvo ustanoviti svet deželnih stanov kot spodnjo zbornico, državni zbor pa ostane v sedanji obliki kakor višja zbornica. V svet deželnih stanov bodo volile zastopnike zemstva in mestne uprave. V svetu deželnih stanov bo 550 poslancev, ki bodo imeli zagotovljeno imuniteto. Poslanci bodo izvoljeni za tri leta, nekaj jih bo imenoval tudi car. Predsednika bo izbral car. Svet deželnih stanov bo imel pravico zahtevati nove zakone, interpelirati ministre, posvetovati se o proračunu in nadzorovati porabo proračuna. Sklepi sveta deželnih stanov bodo predloženi državnemu zboru. Končna odločitev bo prepuščena carju. Svet deželnih stanov bo zboroval od srede meseca novembra do januarja.

Pariz, 9. maja. „New York Herald“ poroča iz Peterburga: Car je razpustil šolsko komisijo, ki ji je načeloval Witte. Pariški krogi menijo, da je hotel car s tem pokazati Witteju svojo nemilost, ker je razpustil komisijo, dasi je še nedavno odobril sklepe, o katerih bi se bila imela posvetovati. Car je tudi razpustil kmečko komisijo, ki ji je načeloval Witte.

Pariz, 9. maja. „Echo de Paris“ poroča iz Peterburga. Neka jako visoka ruska oseba je izjavila, da je sklenil car dati ustavo. Vlada je sklenila ustanoviti dve zbornici in sicer bodo v državnem zboru člani državnega zbora in pa izvoljeni ljudski zastopniki, v drugi zbornici bodo pa le izvoljeni ljudski poslanci. Carjev ukaz v tej zadevi je že pripravljen in bo v najkrajšem času objavljen. Ljudsko zastopstvo bo sklicano v zasedanje baje že 1. oktobra.

Cesar Viljem o japonskih zmagah.

„Ev. Kirch. Ztg.“ priobčuje besedilo govora cesarja Viljema ob prisegi mornariških novincev. Viljem je rekel, da iz japonskih zmag ne smemo sklepati, da je Budha višji kakor Kristus. Če bo porazena Rusija, je to znamenje, da so Rusi jako slabi kristjani, medtem ko imajo Japonci mnogo krščanskih čednosti. Dober kristjan — dober vojak! A tudi med nemškim ljudstvom je zelo žalostno, kar se tiče krščanstva in ne vem, je rekel cesar, če imamo za slučaj vojske še pravico prositi Boga za zmago, kakor je prosil za zmago Jakob v boju z angelom. Cesar je končal: Japonci so božja šiba, kakor sta bila svoj čas Atila in Napoleon.

Naša dolžnost je skrbeti zato, da nas ne bo tepel Bog še s tako šibo. — O krščanstvu ima cesar Viljem jako korporalske nazore. Res krščanska vera goji tudi take čednosti, ki so potrebne vojaku, a iz uspeha orožja se ne da sklepati na vero, saj prave vere ne oznanjujejo topovi in bajoneti. Prav pa ima v tem, da odpad od krščanstva s sledečo mu demoralizacijo jako škoduje moči evropskih narodov.

Dogodki na Ruskem.

Loz, 9. maja. Policija je našla večeraj dopoldne v stanovanju nekega delavca dve bombi in je vsled tega prišla delavca, njegovo ženo in otroka kakor tudi štiri sumljive osebe. ki jih je dobila v delavčevem stanovanju.

Loz, 9. maja. Med demonstracijo v cerkvi je zasledila množica tajnega policista Matinska. Policist je poizkusil uiti po strehah, a množica ga je dohitela in zaklala.

Peterburg, 9. maja. Radikalna stranka je izdala oklic, v katerem pozivlja delavce, naj praznujejo mirno pravoslavni prvi majnik v delavskem okraju in naj se razidejo na prvi policijski poziv.

Tiflis, 8. maja. V Išemetem so bili napadeni vojaki, ki so prišli dve osebi zaradi poizkušene umora. Vojaške čete so streljale in ubile ter ranile približno 20 oseb.

Pariz, 9. maja. „Echo de Paris“ poroča iz Moskve: V prešovskem in cujevskem okraju so izbruhnili veliki nemiri. V Moskvo prihaja mnogo beguncev, ki pripovedujejo grozne stvari. V Prešovem je zgorelo 50 poslopij. Med stavkujočimi in vojaki so bili boji, v katerih je bilo ubitih in ranjenih mnogo oseb. Vstasi so vrgli na vojake bombo, ki je usmrtila 27 vojakov. Prebivalstvo je prestrašeno in zapuščeno pobunjena okraja.

Pariz, 9. maja. „New York Herald“ poroča iz Peterburga: Predvčeršnjim so bili v sniferopolski in mariopolski guberniji protijudovski izgrede. Ranjenih je bilo več judov in oplenjenih nekaj judovskih hiš in skladišč. V Nižjem Novgorodu so se spopadli prebivalci z vojaštvom. Ubityh je bilo 30 oseb, med njimi dva vojaka. Ranjenih je bilo več sto oseb. Množice so streljale na vojake. Zaprli so veliko oseb. Če se bodo ponovili v Nižjem Novgorodu izgrede, bo proglašeno obsedno stanje.

Pariz, 9. maja. „Journal des Debats“ poroča iz Moskve: Tovarniško mesto Prekono so zažgali stavkujoči delavci. Zgorelo se skoraj vse tovarne in skladišča. Gasiti ni bilo mogoče, ker so nastopili delavci uspešno proti gasilcem in vojaštvu. Delavci so prerežali vse gasilne cevi in končno pometal brizgalnice in vozove s sodi za vodo v neko lokvo. V bojih z vojaštvom in vsled po požaru povzročenih ran je izgubilo več ste oseb življenje.

Bolgari o vstaji v Džemenu.

Iz Sofije poročajo: Turčija je zaradi vstaje v Džemenu v velikih skrbih, osobito so prestrašeni v sultanovi palači, kjer bodo izgubili popolnoma glavo. Turki pripravljajo veliko armado, da zopet pri-bore Sano, ki jo je izgubil Rica paša, in da rešijo, kar je še mogoče rešiti. Dogodki v Džemenu zasledujejo Bolgari in Makedonci z največjo pozornostjo in oddahnili se bodo, ko bo prisiljena Turčija odposlati 100000 mož proti vstajskim Arabcem. V Sofiji so razširjene najrazličnejše govorice. Praviijo, da je pozval sultan k sebi bolgarskega kneza, drugi pa trde, da je pozval bolgarski carigradski diplomatski agent v Sofijo, kjer bo poročal o položaju. Mero-dajni sofijski krogi menijo, da bo zdaj sultan voljen ugoditi bolgarskim zahtevam. Tudi vstajski odbori se bodo ravnali po položaju in bodo izkušali doseči takojšnjih izprememb, če jih pa ne bo Turčija dovolila, bodo rabili silo. In tako ni izključeno, da bo koristila džemenjska vstaja balkanskim narodom.

Tamburinijeva zarota.

O Tamburinijevem zaslišanju smo že poročali. Dne 8. t. m. so bili zaslišani stotnik Volpere in ostali zatoženci, ki so se zagovarjali tako kakor Tamburini, da ni bila nameravana nikaka zarota. Nato je zaslišalo sodišče kot priče več častnikov, ki so izjavili, da jim je razlagal Tamburini načrt, kako bi bilo mogoče zasedi ministrstva in pa Elysée, kjer stanuje predsednik francoske ljudovlade. Tamburini je rekel, da ga priče niso razumele. Včeraj sta govorila zagovornik in drž. pravdnik.

Odkrita zarota v Madridu.

Bivšega uradnika španskega dvora Sarrison de Herrera je prišla in zaprla španska policija. V njegovem stanovanju so našli veliko spisov, iz katerih sledi, da je pripravljaval v Cumani v zvezi s Francozom Brezert de Beaufortom vstajo, ki je imela namen obnoviti v Braziliji monarhijo. Osrednji vstajski odbor je v Londonu in je dobro preskrbljen z denarjem. Natihoma so nabirali na Angleškem Francoskem in Španskem prostovoljce. Samo v Madridu so imeli že pripravljenih 2000 častnikov in 4000 vojakov. Španska policija je posegla

vmes, da prepredi morebitni mednarodni spor, ker je bila o nameravani vstaji brazilska vlada dobro poučena.

Izpremembe v ministrstvu.

Uradni korespondenčni urad izjavlja, da so naštevani parlamentarci, ki baje stopijo v premenjeno ministrstvo le gola kombinacija, vendar listi vzdržujejo svoja poročila o skorajšnjih izpremembah v ministrstvu, dostavljajo le da bo Bärnreither finančni minister, Zacher pa trgovski minister. S takim ministrstvom se baje namerava uresničiti sanje o nemško-češko-poljski koaliciji. Jugoslovani pač ne smejo mirno pripustiti, da bi jih pritiskali ob zid in jih popolnoma prezrli.

Svetovni mir v nevarnosti?

Angleški listi izjavljajo, da svetovni mir še ni bil v tako resni nevarnosti, kakor sedaj.

Hereri porazili Nemce?

V Berlinu krožijo še nepotrjene vesti, da so Hereri nemške čete v Afriki popolno porazili.

Boj za združitev Krete z Grško.

Iz Rima poročajo, da je položaj na Kreti jako težaven in še ne bo hitro rešen. Velevlasti se se odločile, da bodo predvsem udušile vstaško gibanje in potem bodo delile, v koliko so voljne izpolniti opravljene krečanske zahteve. V vasi Melidoni je načelnik vstaškega odboja, Birakis, vjel in razorožil orožnike. Orožnikom je dovolil prost odhod, a večina se je pridružila vstašem. Angleška križarica „Venus“ je zopet priplula iz Retimna v Kanejo.

Bolgarija.

Sofija, 7. maja. Bolgarska učeča se mladina v Odesi objavlja v „Reformah“ oklice na celo Bolgarijo, da naj vstane in osvobodi Makedonijo. Na Velikonoč so imeli shod v Odesi, kjer so skenili poziv na ves bolgarski narod, v katerem pravijo: Turčija je sklenila, da uniči bolgarski rod na najkrutejši način. zato podpira grške in srbske bande, da se oborožujejo in koljejo vse, kar je bolgarskega v Makedoniji. Do kaz temu je klanje v Zagoricih. Oklic se obrača do bolgarskega ministrskega predsednika in do vseh velevlasti, naj naredi konec žalostnim dogodkom v Makedoniji.

Dnevne novice.

Govorniške cvetke povodom Schillerjeve slavnosti na c. kr. l. državni gimnaziji.

Ce so že morali uprizoriti pri nas Schillerjevo slavnost, naj bi vsaj vse govore, ki so jih pri tej priliki imeli, sestavili korektno in naj bi ne pretiravali tako smešno, kot so nemški listi. Na l. c. kr. državni gimnaziji je slavnostni govornik med drugo obilico fraz dejal tudi, da je Schiller sloveč zgodovinar in filozof! Če dotični gospod to misli resno, potem ga moremo le obžalovati; to je res že preneumno, če se kdo upa v XX. stoletju ziniti tako bedastoče! Dotični gospod naj vzame v roke Janssena, pa bo videl, kak „sloveč“ zgodovinar je bil Schiller. Njegovi zgodovini odpada Nizozemcev in tridesetletne vojke sta pisani brez vsake kritike, površno, povzete iz neavtentičnih virov, polni bajk, laži in obrekovanj. Njegova filozofija pa je bila brez zistema, njegovi nazori nejasni, njegov idealizem in panteizem fantastičen. Schiller sam je to dobro vedel. V pesmi „Der Pilgrim“ je jasno izraženo, da ga tudi Kantova filozofija ni zadovoljila in da tava brez cilja. Nekateri ljudje morajo povsod pokazati, da jim je več do fraz, kot do resnice.

Kislo grozdje. Z najnesramnejši izgovori izkušajo liberalci na deželi zakriti svojo popolno nemoč in brezpomenljivost. Kadar priredi katoliško narodna stranka kako večjo manifestacijo, se oglasi vedno liberalen klovn in deklamira, da to ni nič. Posebno če govori dr. Susteršič, pride klovn popolnoma ob pamet. O dr. Susteršičevem shodu v Toplicah piše: Lahko bi bili mi shod razbili, ali čemu bi se bili spuščali v tak boj? Pokazalo se je na shodu, da je od 300 mož le kakih 70 do 80 na župnikovi strani in s tako stranko se res ni vredno ruvati. Ni vredno! Resolucije so bile pa brez ugovora sprejete in ljudstvo je soglasno in navdušeno pritrjevalo govorniku. Topličani razvidijo lahko iz tega, kako grozovito se laže „Narod“. Res nima glave na pravem štilu nasajene, kdor mu kaj verjame!

Nesramnost ali neumnost.

Vsako ve, kako se je „Soča“ opekla, ko je prepisala „glasoviti“ govor Strossmayerjev iz reškega „Novega lista“. Ce je kdo zasledoval, kako sme odkrili, da je dotični govor pamflet, da ga je njegov avtor sam preklical in da ga je Strossmayer sam odločno dementiral, nam bo brez ozira na strankarsko stališče priznal, da je oni govor podel falzifikat. Le „Soča“ tega neče priznati. No, nam bi se le čudno zdelo, če bi to storila, kajti zato je ta list psihopatičnih goriških liberalcev premalo pošten. „Novi list“ je vsaj toliko galanten, da je svoje blamažo molče vtaknil v žep, le „Soča“ bi si rada pomagala z zmerjanjem. Tako-le nam odgovarja:

„Slovenca“ hoče vzeti hudič, ker pričujemo glasoviti govor Strossmayerjev. Pobožnjak kriči dan na dan, kakor da bi ga vil krč, vpije in se zvija, vse pa se veže v besedi: falzifikat! To je že stara metoda pri klerikalnih dušah. Ce hoče nas pobiti, naj navede on govor Strossmayerjev; če ni bil res tak, kakor pri nas priobčen, naj priobči pravega, pa tako z argumenti podprtega, da bomo mogli verjeti, drugače ostane vse njegovo lajanje le toliko vredno, kolikor psa, ki laja v luno. Pa saj se poznamo! Ali bi ne bil pravi čudež, če bi „Slovenec“ v takem slučaju ne kričal?! Saj vemo, kako je kričal, ko smo bili priobčeni papežev „Motu proprio“. Tudi takrat ga je hotel vrag vzeti. Sikal je, kakor kača, dan na dan — falzifikat, in vendar smo bili mi prevredli papežev „Motu proprio“ iz laščine iz glasila goriškega prošta. Ta ga pač ni falzificiral!

Pribili smo že ob svojem času, da je „Soča“ tudi papežev „Motu proprio“ falzificirala. Njene psovke ji tudi zdaj ne bodo pomagale, kakor ji takrat niso. Pozivlje nas, naj prinesemo pravi govor Strossmayerjev, podprt z argumenti! Mi smo vsebino tega govora prinesli na kratko in ga tudi podprli z avtentičnimi dokazi, dokumenti, citati, knjigami in pastirskimi listi: za ljudi, ki vedo, kaj je kritična zgodovina, je to več kot dovolj; da „Soča“ tega ne razume, je umevno: razumnost in „Soča“ sta namreč dva popolnoma nasprotajoča si pojma. Ce pa hočejo ravno ignorantje „Sočini“ izvedeti za ta govor, naj, če se sploh zmožni za to, vzamejo v roke: 1. Ganderath: Geschichte des Vatikanischen Konzils (Freiburg im Breisgau; Herder, 1903, II. Th.) str. 389–404. 2. Eugenio Cecconi: Storia del Concilio Ecumenico Vaticano scritta sui documenti originali. 3. Collectio Lacensis, T. VII Acta et decreta SS. Concilii Oec. Vatic. Freiburg, Herder 1890. Od strani protestantov: 4. Acton: Zur Geschichte des Vatik. Konzils, str. 90. 5. Friedrich: Geschichte des Vatikan Konzils str. 773, in stenografski zapisnik zborov. — Zato se mi pač prav nič ne razburjamo, če tudi „Soča“ še vedno prinaša „Strossmayerjev“ govor; mi smo do dna duše hladni, če tako pokaže pred celim svetom, kako je njeno duševno obzorje ozko in kako je nizko njeno stališče. Mismo hoteli pribiti le dejstvo, kako so liberalci nad vse učeni, če se gre za kako bagatelo, kako pa brezmejno zatelebani, če treba govoriti o stvarih, ki zahtevajo več znanstvene izobrazbe — tak je Haeckel, kadar falzificira izjave Wasmanove, tak „Narod“, kadar kliče v pomoč svojim budalestim škofa Bonomellija, taka — in še veliko bolj neumna — „Soča“, kadar prepisuje iz drugega lista govor „Strossmayerjev“. In če smo to konstatirali, smo popolnoma zadovoljni. Vi pa pišite dalje, kar in kolikor vam drago!

Duhovniške vesti z Goriškega. Č. g. Miroslav Lenarčič, duhovni pomočnik na Kojkem, je imenovan kaplanom v Solkanu. Dosedanji kaplan v Solkanu č. g. Peter Šorli je odšel na vseučilišče v Gradec, da se posveti naravoslovnim študijam.

Okrajna cesta Zatičina-Muljava. Iz žušemberškega okraja se nam piše: Mnogo časa smo prosili, naj se preloži okrajna cesta iz Krške doline do postaje pri Zatičini ter tudi potrebno razširi. Že dne 5. marca 1897 je deželni zbor sklenil dotični zakon, ki je dobil najvišje potrjenje dne 16. decembra 1897. Teče sedaj že osmo leto, a ostalo je še vse pri starem. Ker sta razširjenje in delna preložitve ceste

nujno potrebni, naj se vendar ganejo mero-dajni faktorji, da se z delom prične.

Na vojašnice na Slovenskem slovenske napise. Češka poslanka Pacak in Pantuček sta bila pri vojnem ministru, da posredujeta glede zahteve mesta Prage, da naj imajo vsa vojaška poslopja poleg nemških tudi češke napise. Vojni minister jima je izjavil, da vstrajana na svojem, že v delegacijah ohozačenem stališču, da naj imajo vsa vojaška poslopja napise v jeziku prebivalstva. Minister je obljubil, da bode skrbel sam zato, da dobe vsa vojaška poslopja češke napise. Ako stoji minister sam na tem, sameobsebi umevnem in edino pravilnem stališču, bode za naše, oziroma za vse slovenske poslance malenkost, da dosežejo isto tudi za vse vojašnice na Slovenskem.

Mednarodnost soc. demokracije. „Rdeči prapor“ čuti, da slovenska soc. demokracija ne hodi po pravem potu in ne ravna v smislu svojega programa. Kake narodnosti je delavstvo v Celju? Vendarle slovenske. Majnikova slavnost pa je imela povsem nemško lice. „Rdeči prapor“ torej čuti, da to ni prav, in zato poroča o tej veselici tako, da si naivni čitatelj mora misliti, da je bilo vse slovensko. Govoril je sodrug Bichl (Nemec iz Gradca), pelo je pevsko društvo „Naprej“ (imenuje se pa „Vorwärts“) Se lepaki so bili letos samo nemški.

Stavka pri podjetništvu Madile na Jesenicah je končana. Včeraj popoldne ob 1. uri se pričeli delati. Priboljška so dobili od 2 do 4 h na uro. Prišlo je že nekaj novih delavcev.

Izkušnjo učne usposobljenosti so napravili gospodje in gospodične za meščanske šole: Karel Javoršek za nemški jezik, zgodovino in zemljepisje s slovenskim učnim jezikom; za ljudske šole za nemškim in slovenskim učnim jezikom. A. Drašček, Viktor Gerčar, Oskar Moll, Josip Primožič, Emil Schiffer, Fran Silvester, Albina Azmanova, Suzana Balohova, s. Cirila Gerčar, Antonija Germek-Rakovec, Friderika Kalmusova, Ivana Paternostrova, Matilda Poženelova, Roza Randlova, Hedvika Schottova in Ana Šufrajeva, Marija Schmidingerjeva iz francosčine z nemškim učnim jezikom; Erlinda Bernardova in Josip Polanc s slovenskim učnim jezikom; Alojzij Pfurtscheller in Margareta Wagnerjeva za ljudske šole z nemškim in Doroteja Dereanijeva s slovenskim učnim jezikom.

Prve jagode so dobili na goriški trg v soboto. Prodajale so se po 2 kroni 80 v. kg.

Vas pogorela. Dne 2. t. m. je predpolodne pogorela vas Polje pri Senviški gori. Ogenj je nastal v neki kuhinji vsled vetra, torej popolnoma po nesreči. Uničenih je 21 poslopij; škoda znaša okroglih 200 000 kron.

Tržaška afera bomb. „Sole“ poroča in jamči za vest, da sta neki dve osebi ponudili vdovi Boniciolli izdatno preskrbljenje, ako pri obravnavi zastran bomb krivo priča, da je namreč njen umrl mož sporazumno s policijo napravil bombe in da so torej vsi obtoženci nedolžni.

Čudna navada. V občini Pitomača na Hrvaškem je imenoval predstojnik okraja Svoja obč. odbornika Grgačiča „osel“. Svoja je bil obsojen na 15 kron. V zagovoru je omenjal, da je koga imenovati „osel“ njegova navada.

Hrvaško društvo za vzgojo otrok je sklenilo, da bo posredovalo pri zamenjavi otrok v počitnicah. Mestne otroke bo društvo pošiljalo v počitnicah na deželo, starši v Zagrebu, ki se bodo v ta namen obrnili do društva, pa bodo dobili za počitniško dobo v vzgojo otroke z dežele.

Ponesrečeni Slovenec. V Ameriki je v Puritanu pa ponesrečil naš rojak Janez Pirc v premogovnem revu in sicer tako, da je vsled prizadete poškodbe umrl. Pokojnik je bil doma iz Podstudenca pri Kamniku, občina Gojzd.

Zanimiv slučaj moral insanity pri sodnijski obravnavi. Lansko leto 21. novembra so v vasi Trombal pri Vižinadi v Istri pogrešali domačina Mihaela Oklena. Preiskava je dognala, da ga je umoril lastni sin Mihael, ki je komaj 16 let star. Ta je mrtvo truplo razkosal, skuhal in ga dal požreti psom. Potem je trosil okoli vest, da je nekdo drugi umoril očeta. Državno pravdnštvo ga je obtožilo umora in obrekovanja. Vzroka za svoje dejanje pa ni imel nobenega. Zato je so-

dišče pozvalo dva psihiatra, da preiščeta obtoženca. Izvedenca, dr. Doblanović in Spongia sta te dni pred sodiščem podala vestno znanstveno poročilo, ki je za psihologa in sociologa zelo zanimivo. Poročilo pravi, da je Oklen popolnoma nenormalen, nima nobenega moralnega čuta in ravna zgolj po impulzih; dasi v mnogih slučajih kaže mnogo bolj razvit um, kot pristojaj njegovim letom, nima tudi najbolj prvotnih pojmov, ki ravna življenje npravo normalnih ljudi. Oklen je brez dvoma moralno psihopatična oseba in zato v kriminalnem oziru nevaren; to je očit slučaj moral insanity. Sicer ni za svoja dejanja prav nič odgovoren vendar pa ima družba vso pravico varovati se pred njim: ker še nimamo kriminalnih norišnic, ga je treba spraviti v navadno, kjer se pa morajo vse osebe v njegovi bližini opozoriti na vedno nevarnost, ki jim preti od njegove strani. Državno pravdnštvo je odstopilo od tožbe in sodišče je ukrenilo vse potrebno, da spravi Oklena v norišnico.

V Rim je odšel pripor novomeške bolnice. Dne 14. volijo novega generala. Poleg provincijala sta volilca tudi priporja iz Gradca in Novega mesta.

Grof Pace, ki je šel v pokoj, je dobil najvišje odlikovanje za svoje delovanje. Grof Pace se bo nastanil v Gorici.

V čebru utonil je v Trstu v pijanosti 44 let stari kmetovalec Anton Nesbeda iz Ljubljane.

Sovražna brata. Brata Vid in Nikola Topola iz Hrastine, okraj Brdovec na Hrvaškem sta se radi neke dedščine smrtno sovražila. Vedno sta si prisegala maščevanje. Sedaj je Nikola naznanil sodišču, da je njegov 61 let stari brat pred 40 leti umoril nekega človeka in ga ropal. — Na bratovem dvorišču je komisija res našla človeške kosti. Aretirani Vid je naznanil, da je njegov brat zažgal pred leti neko hišo. Sedaj sta oba brata zaprta.

Poizkušen umor in samoumor. Iz Zagreba prihaja poročilo, da je ondi trgovec Fran Heleši nevarno obstrelil svojo ženo, ki je živela ločena od njega, nakar je samega sebe ustrelil.

Tovarna za led. Tovarno za izdelovanje umetnega ledu bodo ustanovili v Zagrebu.

Umrla je v Smartnem pri Litiji vdova gospa Margareta Porenta.

Ponesrečen vlom. Na Jesenicah so neznani lopovi, skero gotovo Italijani, poizkušali ulomiti v poštni urad, a so bili preprejeni.

Tatvine v Trstu. Ni jih in ni konec! Očito so tatovi izborni organizirani. Nekemu sodarju Nikolaju Cedoliniju so v via Ponziana ukradli voziček z dvemi posodami mleka, Martinu Miklavcu v Barkovljah bakren kotel v vrednosti 16 kron, par črevljev, vrednih 8 kron in kos špeha za 3 krone. Črevljarju Giovanni Meschiniju v via Cologna pa so ukradli tri škornje v vrednosti 5 kron.

Na sv. Florijana dan imajo v Trziču procesijo. O letošnji procesiji se nam poroča: Veličasten vtis je napravil pogled na to procesijo. Množice so se pomikale v nepreglednih vrstah po trgu, razna društva z zastavami, šolska mladina pod vodstvom učiteljev in originalno pete litanije s spremljevanjem godbe, vse je bilo nekaj res impozantnega. Procesija se je zaključila kakor običajno s slovesno sv. mašo, katero je daroval g. svetnik Fr. Spn'al.

Občni zbor društva poštarjev, poštinih upraviteljev in ekspeditorjev na Kranjskem, Primorskem in v Dalmaciji, ter društvene bolniške blagajne vrši se dne 22. maja t. l. ob 10. uri dopoldne v Pulju v hotelu „Belvedere“.

Tržaške bombe pred dunajskim porotnim sodiščem. Pri razpravi dne 22. t. m. pred dunajskimi porotniki zaradi znane tržaške bombe zadeve bodo prečitali veliko število letakov. Nekateri letaki slave dne 22. dec. 1882 zaradi veleizdaje v Trstu obešenega Viljema Oberdanka, v drugih letakih se sramoti vladar in vladarjeva rodbina. Eden je tudi obtožen, ker je razobesil na tržaški mestni hiši laško zastavo o obletnici, ko so sardinske čete l. 1870. zasedle Rim.

Na grob učitelju. Dne 4. maja t. l. razkrilo je „Učiteljsko društvo za postojinski šolski okraj“ nagrobni spomenik g. Frančišku Grosu, bivšemu učitelju pri sv. Ivanu na Notranjskem, naprosivši priprej zanj sv. mašo, ki se je na dan slovesnosti v isti namen darovala. Obilno število udeleženege p. n. učiteljskega oboja, krasen spomenik, napravljen od rajnika stanovskih tovarišev, izbrano petje v cerkvi in na grobu, — vse to je jasna priča temu, da je p. n. učiteljsko postojinskega šolskega okraja imelo odkritosrčno ljubezen do svojega kolege. Saj je tudi to nad vse častno ljubav izpričalo v požrtvovalnem dejanju. Blagemu rajniku dušni mir, čestilec njegovim čast in hvala!

Konjerejska darila. Na Kranjskem se bodo l. 1905. delila državna

darila za konjsko rejo: a) za kobile z žrebcom, ki še sesa ali je že odstavljen; b) za mlade zaskočene kobile in c) za žrebce v naslednjih konkurenčnih postajah: dne 7. avgusta ob 8. uri dopoldne v Postojni samo za konje žrebčarškega plemena, dne 10. avgusta ob 8. uri dopoldne v Skofljici za konje žrebčarškega plemena in mrzlokrvnih plemen, dne 11. avgusta ob 8. uri dopoldne v Domžalah samo za konje mrzlokrvnih plemen, dne 12. avgusta ob 8. uri dopoldne v Kranju samo za konje mrzlokrvnih plemen, dne 16. avgusta ob pol 10. uri dopoldne v Ribnici samo za konje žrebčarškega plemena, dne 17. avgusta ob pol 10. uri dopoldne v Trebnjem samo za konje žrebčarškega plemena, dne 19. avgusta ob 8. uri dopoldne v Sentjernej samo za konje žrebčarškega plemena, dne 2. septembra ob 9. uri dopoldne v Lescah samo za konje mrzlokrvnih plemen.

Ljubljanske novice.

Ij Schillerjeva stoletnica v senci petnajstih bajonetov. Včeraj okrog pol 8 ure zvečer je bilo v „Zvezdi“ kakih 50 ljudi, ki so pasli radovednost nad obiskovalci Schillerjeve slavnosti v Tonhalle. Policija je bila že pomnožena. Prihajalo je vedno več občinstva, ki pa je popolnoma mirno promeniralo po „Zvezdi“ gori in doli. Cule se ni ne klicev, ne piskanj. Toda že takrat je začela policija razganjati občinstvo. Vendar se ni zgodilo nič posebnega, ker so ljudje ubogali. Ko se je nabralo vsega skupaj ne nad 250 ljudi v „Zvezdi“, so se začeli posamezni piski, ki pa so veljali baje v prvi vrsti pestopanju policije. Kar naenkrat pa udari med ljudi glas, da se je od strani mestne policije poslalo po orožništvo, kar je vse, tudi najmirnejše temperamente zelo razburilo. Vendar nemira ni bilo še nobenega. Tu pa se zasvetijo od nunske cerkve doli pikelhavbe orožnikov, nasajeni bajoneti ter gola sablja polvijneka. Kakor električna iskra je udarilo to med doslej mirno množico, ki je obstajala večinoma iz samih mladih ljudi. Navzočega je bilo pa tudi dosti izobraženstva. Vse je hitelo nasproti orožnikom, katere so ljudje obkolili in jim piskali. To je bila prva demonstracija ta večer, ki je nastala šele potem, ko je nastopilo orožništvo. Po petminutni demonstraciji se je orožništvo obrnilo ter odkorakalo proti Nunskim ulicam. Nato se je demonstracija poglobila, a razburjenje, ki se je demonstrantov polastilo vsled nastopa orožništva, se ni moglo poleči. Občinstvo je posebej razburil neki policaj, ki je pred Križevniško cerkvijo z golo sabljo planil na mirne ljudi. Demonstrantje so hodili po „Zvezdi“ in po Šelenburgovih ulicah ter peli. Policija je začela ljudi s silo razganjati. Pred kazino se je nabrala večja gruča demonstrantov, ki so hodili od nunske cerkve proti Šelenburgovi ulici; bili so mirni, le tupatam je kdo zaklical „Živio!“ Nemški kazino je so stali na pragu, govorili nalašč na glas nemške ter tako izzivali ljudi. Castniški namestnik König je švigal med ljudmi ter kazal policajem demonstrante, ki so kaj klicali. Ali je to posel za c. kr. častnika? Ali ni to vmešavanje? Tudi nekateri drugi častniki so dajali navodila policajem. Neki Nemec je priletel iz kazine k stražnikom in nanje zapvil: „Haben Sie nicht Gendarmen zur Verfügung.“ Eden stražnikov je pokorno ubogal temu vmešavanju in tekel, kolikor so ga pete nesle, po orožnike. Zopet je prikorakalo orožništvo, ki je z nasajenimi bajoneti šlo na tistih par mladih fantov. Polagoma se je „Zvezda“ izpraznila in tudi sosedne ulice. Ostalo je v „Zvezdi“ komaj nad 50 mirnih ljudi in pa okrog 30 stražnikov in orožnikov. Kdor je slovensko govoril, ni smel hoditi povsodi. Nemci so pa lahko počeli, kar so hoteli. Policija je vznemirjala in gonila domov popolnoma mirne pasante. En stražnik je hotel aretirati nekega moža, ki je šel z ženo domov, neki drugi stražnik je nasvetoval svojemu tovarišu, naj nekega gospoda brcne. Stražnik št. 30 je nekega Cesarja tako osuval, da je — kakor je fant sam pravil — še dolgo težko dihal. Castnik König se je udeležil seve tudi „vojnege sveta“, ki so ga imeli načelniki policije in orožništva, kako razgnati peščico ljudi. Ko so odhajali iz „Tonhalle“ Nemci, je bilo v „Zvezdi“ vse popolnoma mirno. Okrog pol 11. ure je bilo v „Zvezdi“ že več sabelj in bajonetov, ko pa civilnih ljudi. Omeniti moramo še Staretovih gospodičin, ki so bile v družbi nemških častnikov in so zmerjale ljudi: „Die Leute sind dumm!“ Na čast Schillerja menda so še ob 11. uri gorele obločnice. Kakor zgoraj omenjeno, se demonstracije ni udeležilo Bog ve kako število ljudi, kljub temu je prihitelo orožništvo. — Ali je res policija poklicala orožništvo? Ali policija sama daje iz rok pravice mesta in kliče orožništvo, ko ga niti treba ni? Pri vsaki priliki in nepriliki nastopa v Ljub-

ljani c. kr. orožništvo, katerega poveljnik daje potem policajem nemška povelja, kakor bi Ljubljana ne bila avtonomna. Pričakujemo, da bo občinski svet znal braniti pravice mesta! V Celju policija vse drugače postopa in ne potrebuje vedno orožniške „pomoči“. Kdo stoji za temi vednimi orožniškimi nastopi? Ali je vse to domenjano, na škodo mestnih pravico? Mestna policija je vendar toliko sposobna, da bi bila včerajšnje demonstracije zmogla! — Kdo je kriv, da je sploh bilo ob Schillerjevi stoletnici v Ljubljani kaj razburjenja? Če bi jo Nemci slavili sami med seboj bi se zanje nihče ne brigal; a slovenski ravnatelj je silil slovenske dljake, da se slavnosti morajo udeležiti, bil je bolj „nemško vladen“, nego nemški mariborski ravnatelj, kjer ni bilo take sile. Vsega so krivi tisti, ki smatrajo slovensko mladino za sredstvo, s katerim bi dobili kake zaslužne križce! Če bi v Celju kak nemški ravnatelj pri kaki nemškimi Celjanom neljubi slavnosti storil kaj takega, kakor g. Senekovič v Ljubljani, bi ga v Celju in sploh povsod drugod vrgli iz obč. sveta!

Ij Schillerjeva slavnost na realki. Danes je ravnatelj na realki dijakom izjavil da on ni nikač silil k slavnosti in da je vprašanje nekega profesorja, ali naj se dijake sili, zaničati. Razredniki na realki so pa dijakom rekli, da morajo priti k slavnosti, sicer se jim ura vije za neopravičeno. To so res čedne razmere! Ali realke vodi ravnatelj ali pa Binder in Schrautner, ki je v terek izjavil: „Wartet ihr Hunde, ich werde Euch schon zeigen!“ G. Schrautner naj ne meče okolu s takimi besedami, da ne dobi za take izraze gorkega plačila.

Ij Slovenstvo c. kr. ravnatelj Senekovič in Wiesthaler. Gimnaz. ravnatelj g. Senekovič je popolnoma vreden njegov kolega ravnatelj Wiesthaler. Ta mož, ki je toliko storil za prebuje slovenskega šolstva, za slovenske učne knjige, je pokazal svoje eminentno slovenske stališče ob pol 10. uri poneči na frančiškanskem mostu ob priliki Schillerjeve slavnosti v Tonhalle Ljubljanska policija je v sveti navdušenosti tekla za nekaterimi fanti, da jih vjame in se tako proslavi. Zraven je stal g. ravatelj. Ko so pa policajci vjeli nekega mladega fanta, je g. Wiesthaler bedril policaje, češ, „Le vjemite te barabel!“ Tako blažilno je vplivala Schillerjeva slavnost na njegove slovenske častivce!

Ij Razkrinkani pesnik — navadni „plagiator“. Ameriški „Glas Naroda“ je z velikim veseljem poročal, da je v newyorških ječah zasledil — slovenskega pesnika, rojenega Ljubljančana. Ta pesnik je bil Aleksander Vertnik iz Ljubljane, ki je bil že 28 krat kaznovan in ki si je prišel v Ameriko prilastil od neke služkinje bančno knjižico, in ker je zopet drugo služkinjo pregovoril, da je šla v hranilnico po denar. „Glas Naroda“ je objavil tudi nekaj njegovih nemških pesmi, sedaj pa „Glas Naroda“ izjavlja, da je Aleksander Vertnik vse tiste pesmi enostavno prepisal iz „Berliner Tagblatta“ in necega dunajskega časopisa. Dostaviti moramo še, da Aleksander Vertnik ni normalen, radi česar ga je ljubljansko sodišče vedno skoraj oprostilo. Poleg tega je bil tudi že v ljubljanskej opazovalnici za umobolne.

Ij Na oklicih so: Mihael Jereb, tovarniški poslovodja z Ivano Bergant; Ivan Mikuš, računski oficijal z Marto Gerber; Melhijor Ravtar, črkostavec s šiviljo Marijo Močenik; Leopold Burja, čevljarški mojster z delavko Antonijo Koše; Milan Paternoster, c. kr. blagajniški asistent z Marijo Russ iz Sieghartsa na Spodnjem Stajarskem.

Ij Ljubljanske društvene godbe koncert vrši se jutri v hotelu Ilirija. — Začetek ob 8 uri zvečer. Vstopnina 40 vin.

Ij Kap zadela je sinoči ob polu 8 v veži št. 13, Pod Trančo neke ženske. Ko je ženska prišla v vežo, je še zaklicala „Pomagajte“, nato se je zgrudila in bila takoj mrtva. Na lice mesta poklicani zdravnik je zamogel konstatirati le smrt. Ženska je okrog 40—50 let stara, oblečena je v črnkasto obleko, srednje postave in suhega podolga-stega obraz. Truplo se prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu.

Ij Pobalinstvo. V noči od 8. na 9. t. m. so neznani zlikovci prebrnili barake užitniškega zakupa na Vodovodni cesti. Razbili so tudi vsa strešna opeke in proizročili 24 kron škode.

Ij Kako se v Ljubljani tožijo, Neko nedeljo je zaprla Marija Bonac svojega bolnega otroka doma ter šla obiskat svojo bolno mater. Otrok je medtem umrl. Sodišče jo je oprostilo, ker ni našlo ničesar, da bi bila ona res kriva otrokove smrti. — Janko Traun, trgovec, in pekovski vajenec Leopold Pajser, oba na Glincah, sta bila obtožena, da sta pustila psa letati brez torbe. J. Traun pravi, da on ni nič vedel, da je njegov vajenec dne 1. maja, ko je zjutraj kruh nesel, vzel

psa seboj ter mu edvzel torbo. Sodišče je J. Trauna oprostilo, dečim je obsodilo Leopolda Pajserja v dva dni zapora. — Uršula Zadnikar je bila poklicana kot babica h gospej Korban, ki je pa vsled nepreznosti babice umrla za zastrupljenjem krvi. Sodišče je babico obsodilo na tri dni zapora z dvema pestoma. — Slučaj kontoristinje pri D. Hribarju, Justine Stare, proti potniku Alfonsu Hegenwartu ravnomat radi razlajenja časti se je prelozil vsled bolezni gospe Hribarjeve, ker ni mogla kot priča osebno priti k razpravi. — Brez luči je vozil Auerjev hlapec Janez Skafar 29. aprila iz Glinca v Ljubljano. Sodišče ga je obsodilo na 24 ur zapora. — Janez Šuštar, mizarski pomočnik iz Glinca, je pustil psa letati po Glincah brez torbe. Obsojen je bil na globo 3 K ali dvanajst ur zapora. — Marija Blažič je obtožena, da je dne 14. aprila t. l. jemala na travniku Polone Križajve v Vodmatu regrat in radič brez njene vednosti. Sodišče jo je obsodilo na 12 ur zapora.

Ij Skladišče smodnika za deželne brambovce bo v bodoče na Gradu, t. j. v malem v to svrhu sezidanem poslopju konec drevoreda.

Ij Nova ceste je projektirana s Tržaške ceste do Kozelje. Ker so do zdaj na tem stavbnem svetu zgradili že devetero poslopj, bilo bi pač umestno, že pričetno cesto z Rimske ceste do Kozelje dovršiti, da ne bi ondotnim stanovalcem bilo treba takih zamudnih ovinkov (po Kolizejskih ulicah in Emonskih cesti) delati.

Ij Umrlj so: Marija Rogelj, kuharica; Marija Plestenjak, zasebnica; Ivan Jenko, uradni sluga; Stefanija Lavrenčič, vrtnarjeva hči. — V hiralnici: Neža Bojt, usmiljenka; Anton Kočar, delavec; Jožef Merhar, dijak; Neža Glazar, kuharica; Franja Zore, delavčeva žena.

Ij I. hrvatsko društvo „Kolo“ v Ljubljani izvolilo je na svojem občnem zboru, držanem dne 4. majnika t. l. v restavraciji „Narodnega doma“ tale odbor: Predsednik: g. Stefan Lehpamer; podpredsednik: g. Zvonimir Maruci; tajnik: g. Ivan Vrečko; blagajnik: g. Ivan Klepec; odborniki: gg. Milan Marković, Nikola Pijuković, Gjuro Vildman in Anton Kovarič; revizori: gg. Fran Krvarič, Fran Lukič in Josip Sefer.

Ij Sentpeterska ženska in moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda priredita letošnjo veselico v korist glavni družbi na dan 2. junija t. l. P. n. narodna društva se prosí, da z ozirom na to veselico izvolijo urediti svoje eventualne zabave.

Ij Stavka pri Mathianu je, kakor smo že omenili, končana. Gospod Mathian je sprejel naslednje pogoje: 1. Vsi dne 20. marca 1905 iz dela odpuščeni delavci se sprejme nazaj v delo. 2. Akordno, t. j. pogojno delo, se odpravi. 3. Že obstoječe plače mizarskih pomočnikov omenjenega podjetja se brez izjeme povišajo za deset odstotkov. 4. Ob sobotah dovoli gospod podjetnik konec dela za pol ure preje, kakor ob drugih delavnih dneh. Ta določba (točka 4) pa stopi šele s 1. januarjem leta 1906. v veljavo. 5. Zaradi nastalih nesporezumljenj ne bode nihče in v nobenem oziru „masreglovan“ (kaznovan ali iz dela odpuščen). 6. Vsako leto je dan prvega majnika priznan kot prosti dan. 7. Da bode mizarskim pomočnikom omenjenega podjetja omogočeno, zjutraj pred določeno delavno uro kje zadržati se, oziroma opoldne nemo-teno obedovati, napravi gospod podjetnik poseben prostor za to, ki bode v zimskem času tudi zakurjen; dokler se pa to ne zgodi, bode delavnica odprta, kakor je bila dosedaj navada. 8. Delavci izvolijo iz svoje srede odbor, ki prevzame nalogo, skrbeti za red v delavnici ter zastopa delavce napram podjetniku in organizaciji lesnih delavcev. Delavci izvolijo v ta odbor tri ude, podjetnik pa imenuje enega.

Ij Izkaz posredovalnega odseka slov. trgovskega društva „Merkur“. Išče se: 1 pomočnik spec. stroke za Ljubljano, 1 pomočnik spec. stroke za deželo, 5 pomočnikov mešane stroke za deželo, 1 potnik spec. stroke za Ljubljano, 1 praktikant za Jägerndorf, 3 učenci za Ljubljano, 2 učenca za deželo, 1 učenca za deželo. Službe išče: 2 pomočnika manufakt. stroke, 6 pomočnikov spec. stroke, 16 pomočnikov mešane stroke, 1 pomočnik modne stroke, 2 kontorista, 1 kontoristinja.

Našla je M. Sturmova črna dežnik, dobi se ga na stražnici na magistratu. — G. Ljudmila Kubelkova je izgubila volneni pas z zlato iglo, vreden 20 K.

Ij Za kruhom včeraj se je odpejalo z južnega kolodvora v Amerike 213 Slovencev in 41 Hrvatov. Iz Amerike pa se je pripeljalo 8 Hrvatov.

Razne stvari.

Najnovejše.

Priporokinemškega prestolonaslednika be zastopal našega cesarja nadvojvoda Franc Ferdinand.

V bližini Madrida je preseneti-tilo pri igranju 20 mladih deklic osem bikov, ki so ušli neki čredi. Devet otrok je mrtvih, šest ranjenih.

Natakarice umorila. Po sedemdesetih sedmih obravnavi sta bila v Monakovem obsojena morilca natakari-ke Falch. J. Huber je bil obsojen na smrt, njegova žena pa je obsojena na 10letno ječo.

Velik požar je v mestu Chencinij, guvernement Kelze na Ruskem, uničil 120 hiš.

Kloroformirani in oro-pani. V Omrodu v Ameriki je po noči nekdo kloroformiral 20 ogrskih delavcev in jim odnesel ves prihranjeni denar.

Strašen vihar v Marquettu uničil je del mesta. Tri cerkve in gledališče so v razvalinah. Mrtvih oseb je 20.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 10. maja. V današnji seji državne zbornice je vložil Pernerstorfer že prej napevedano interpelacijo v zadevi Körberja in znanih trditev lista „Zeit“. Notranji minister je odgovarjal, da Körberjeva vlada niti direktno niti indirektno ni kupčevala z mesti v gosposki zbornici in da so vsa do- tična očitanja neresnična. Zbornica je pri- čela specialno debato o carinskem tarifu. Med seje je bila seja načelnikov klubov, ki je sklenila, da se bodo vršile seje od danes eventuelno do ponedeljka od 10 ure dopoldne do 6. ure zvečer. Sklenilo se je, da pride na dnevni red prvo branje pred- lege o laški fakulteti v Roveredu, skoro gotovo v obliki nujnega predloga.

Dunaj, 10. maja. Odbor nemške če- tvorice je izdal izjavo v kateri trdi, da so vse kombinacije o izpremembah v ministerstvu izmišljene. Kljub temu je res, da so Nemci odobrili novo sestavo in se tudi o njej že pogajali.

Dunaj, 10. maja. Danes je bila tu deputacija iz Smarja in Rogatca Slatine, ki je pod vodstvom drž. poslanca Ploja se cglasila pri voditelju žel. ministrstva Vrbi v zadevi zgradbe železnice Rogatec — de- želna meja. Voditelj žel. ministrstva je obljubil storiti vse, da se zgradba pospeši.

Dunaj, 10. maja. Podžupan Stro- bach umira.

Budimpešta, 10. maja. Meseca ju- lija bo od tu pod vodstvom poslanca Et- vösa odpotovala mažarska deputacija, da maršalu Ojami izroči addresso in častno sabljo.

Peterburg, 10. maja. Shod delav- cev je sklenil majniški praznik mirne pre- slaviti. — Izšel je tozadevni oklic na de- lavstvo.

London, 10. maja. Tegovo brodovje se zbira v Korejskem zalivu in nadzira gi- banje vladivostoškega brodovja.

Peterburg, 10. maja. Dne 5. t. m. je ruski oddelek levega krila zadel ob ja- ponski bataljon s 6 topovi. Tudi ob desnem ruskem krilu so opazili močnejše japonske oddelke.

Irkutsk, 10. maja. Transbajkalska železnica je po nesreči pretrgana. Zrtev ni.

Paziz, 10. maja. „Matin“ poroča iz Peterburga, da je general Dragomirov po- pelnoma zmagal s svojimi nazori, čemur je posledica ta, da je Kuropatkinu definitivno odvzeto poveljstvo, in da je isti pozvan v Peterburg. Dragomirov triumfira na vsej črti. Sedaj mislijo samo na ofenzivo.

London, 10. maja. Francosko bro- dovje se zbira ob obrežju Aname. 32 an- gleških ladij je zbranih pri Honkhonu.

Tokio, 10. maja. Trgovci predla- gajo, naj vse japonske trgovske zbornice sklepajo, da se z Francijo pretrgajo vse trgovske zveze, ker Francoska krši nev- tralnost.

Pariz, 10. maja. „Matin“ poroča iz Peterburga: Govori se, da sta poleg torpe- dov izšli iz vladivostoške luke tudi dve križarki, a se doslej še nista vrnili, nego poizkušati nove napade. — Ne bogatov se ima združiti z Roždestven- skim danes.

Slovenska kršč. socialna zveza.

Predavanje v Mengšu. Preteklo nedeljo je predaval v Mengšu Moškerc „O boju proti pijančevanju in o namenu izobraževalnih društev“. Društvo v Mengšu deluje jako živahno. Naročeno je na 16 „Slovencev“. Knjižnice se poslužujejo člani jako pridno. Prireja tudi dobre igre.

Polhov Gradec. O mlekarstvu je predaval v nedeljo, dne 7. t. m., v „Katoliškem slovenskem izobraževalnem društvu“ v Polhovem gradu mlekarški nadzornik gospod Legvart. Mnogoštevilni poslušalci so z zanimanjem sledili izboru govora. Saj bi se pa tudi z mlekarjo povzdignilo blagostanje in napredovala živinoreja. — Obenem je bil tudi letni občni zbor izobraževalnega društva ki šteje nad 50 udov.

Strokovno društvo na Savi. Pretečeno nedeljo popoldne ob 4. uri je priredilo strokovno društvo tovarniških delavcev na Savi javno predavanje, ki je bilo povoljno obiskano. Predaval je Gostinčar o vprašanju: „Ali je krščanstvo res nasprotno delavskim težnjam“. Zvečer pa je priredilo strokovno društvo krasno žaloigro „Garcia Moreno“, katero so igralci prav dobro igrali. Društvena dvorana je bila naravnost natlačena različnega občinstva, ki je pri vsakem dejanju kazalo svoje zadovoljstvo z burnim pleskanjem. Ta dan je strokovno društvo na Savi zopet pokazalo, da se trudi z vsemi silami doseči glavni svoj namen — izobrazbo ljudstva.

Štajerske novice.

Š **Lovski blagor.** Tekom enega tedna je na moziški planini v lovu Antona Goričarja, c. kr. poštarija v Mozirju pet velikih in dva mala petelina ustreljena. Pravi lov na male peteline se prične še le ta teden.

Š **Žalski diletanti** priredijo v nedeljo dne 14. maja v dvorani gospoda Fr. Hodnika veselico s petjem — poje pevsko društvo „Edinost“ — in gledališno predstavo. Začetek ob pol osmi uri zvečer. Ker je čisti dohodek namenjen pogorelcem v Seščah, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Š **Uboj v Trbovljah.** 57 let stara kramarja Franca Beliharja, ki je v Trbovljah radi venca fig zabodel Franca Paprotnika, se celjski porotniki od uboja oprostil in je bil Belihar obsojen le radi prestopka proti varnosti življenja na osem mesecev strogega zapore ter začasno izpuščen. Belihar se je zagovarjal s silobranom.

Š **Pekovski pomočniki v Gradcu** stavkajo.

Š **Mesto poštnega ekspedienta** pri St. Juriju v Slovenskih Goricah je dobil g. Franc Krajc.

Š **V Radgoni** je umrla soproga poslanca Reiterja gospa Lujiza Reiter, stara 17 let.

Š **Cirkus Viktor** pride v Maribor. Š **Smrtna kosa.** Dne 6. t. m. umrl je v Boračevu, župniji Kapelski pri Radgoni občespoštovani kmet Jože Veberič. Rajni je je bil umen gospodar in vrl narodnjak. V mlajših letih je bil delj časa občinski predstojnik, od leta 1891 pa cerkveni ključar. Svetila mu večna luč!

Š **Nemška šola na Pragerskem.** Velika agitacija se je začela za ustanovitev novega germanizatoričnega zavoda na Pragerskem. Vso zadevo vzdržuje kolikortoliko tamošnji fabrikant Steinklauber, njegovi trabanti, poštar Kastelic, upokojeni žandar Potočnik pa se pehajo, da nalove kaj otrok po bližnjih vaseh Stari Log, Cerkovce, Sp. Polskava, ki bi pohajali to nemško norišnico. Učitelj Kekalj pa se je pokazal pripravljenega, da hoče za 1 krono 60 vin. na uro poučevati „nemške“ otroke, dokler se šola ne uredi. Doslej je posloval proviziorni odbor, ki je delal priprave za ustanovitev krajnega „Schulvereina“ ter imel v nedeljo sejo, da se društvo ustanovi. Kako se bo stvar razvijala, bomo poročali. — Nemški uradniki južne železnice na Pragerskem so poslali naslednjo izjavo: „Obdobje od naše strani s poštarjem Kastelicem je čisto izključeno; tem manj se zamoremo mi njegovega dela, ustanoviti na Pragerskem nemško šolo, udeležiti, ker se njegovo podjetje ne strinja z njegovim prepričanjem!“

Š **Slovenska meščanska šola na Spodnjem Štajerskem.** „Südsteirische Presse“ od 3. maja t. l. dokazuje potrebo ustanovitve slovenske meščanske šole na Spodnjem Štajerskem in zavrača ugovore, ki jih imajo Nemci proti temu zavodu. Doslej imajo na Štajerskem le ljudske in srednje šole, ki vzgajajo nižji stan in izobraženstvo, srednjega meščanskega stanu nam manjka. Meščanska šola, ki ima obrtni, trgovski ali pa poljedelski značaj, bi Slovincem mnogo koristila. Kakor pa zahtevajo Slovinci ljudskih šol, kjer se sicer poučuje nemščina, a ni učni jezik, ravnotako morajo dobiti meščanske šole s slovenskim učnim je-

zikom. Nemci v deželnem zboru in deželnem šolskem svetu Slovincem te šole ne privesčijo. Občine Trbovlje, Žalec in Sevnica so se v tej zadevi obrnile do deželnega zbora. Deželni odbor pa je te prošnje pri deželnem šolskem svetu slabo priporočil; kot razlog je navajal tudi to, da za meščanske šole ni slovenskih učnih knjig. To je že zavril dr. Hrašovec; za to kategorijo so s pomočjo kranjske dežele izšle že vse potrebne slovenske učne knjige, ki jih je ministerstvo že potrdilo. Nek nasprotnik slovenske meščanske šole, ki naj bi bila v Sevnici, je dejal: „Čemu naj ustanovimo na Štajerskem slovensko meščansko šolo, ko pa imajo celo Slovinci na Kranjskem v Krškem nemško meščansko šolo?“ To je zopet izkrivljanje dejstev. Na Kranjskem ni zahtevala nobena avtonoma družba nemške meščanske šole; Krško je napravil nemški deželni šolski svet l. 1877. ob priliki ko je nek bogat nemško-misleči mož podaril šolsko poslopje šolskemu okraju krškemu. Ta šola ni ustanovi nemško meščansko šolo. Šolski svet je radevoljno vsprejel ta pogoj, ker se takrat ravno tako malo zmenil za § 19 državnih temeljnih postav, kot se sedaj na Štajerskem.

Š **Sv. Trojica v Slov. goricah.** Prvi veliki romarski shod na Florijanovo se je dobro obnesel. Vreme je bilo lepo, ljudstva je bilo ogromno število, prišlo je 10 velikih procesij, vsaka s svojim duhovnikom. Vrstile so se neprenehoma pete maše, od pol 6—12 ure. Slišalo se je izborna cerkvena petje Slovenskih goric, posebno odlikovali so se obojni Jurjevčani in Ančani, pa tudi Trojičarji ne zaostajajo za drugimi. Ta dan so slovenski romarji mnogo stotakov zapustili trojiškimi trgovcem in krčmarjem. Ali jim bodo Trojičarji pa tudi hvalježni za nje? — Kakor poizvemo iz zadnjega Slov. Gospodarja, so trojiško šolo zaprli radi osepnic, za katerimi mnogo otrok boleha.

Š **Odlikovanje ljudskošolskega učenca.** Jožef Lah, 13 letni učenec slovenske šole v Ormožu, je dobil od c. kr. namestnice v Gradcu talijo za rešitev življenja v znesku 52 K 50 h, ker je dne 26. julija lanskega leta rešil součenko Terezijo Novak, da ni utonila v Dravi.

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani.

Književna poročila.

Silvester, Šmarince. Glasi moje mladosti. V proslavo Marije, brezmadeža spočete Device. — **Weiss, Die Messianischen Vorbilder im alten Testament.** Ein Beitrag für den Religionsunterricht K 3.—, — Schumacher, **Hilfsbuch für den katholischen Religionsunterricht** in den mittleren Klassen höherer Lehranstalten I. Teil Anhang zur Biblischen Geschichte K —90, — König, **Lehrbuch für den katholischen Religionsunterricht** in den oberen Klassen der Gymnasien und Realschulen. Zweiter Kursus. Die Geschichte der christlichen Kirche K 1.80, — Bartenhewer, **Biblische Studien X. Band**, 4. Heft Hoberg, Moses und der Pentateuch K 3.36, — Künstele, **Das Comma Joanneum.** Auf seine Herkunft untersucht K 2.40, — Dosenbach, **Die schönste Tugend.** Für die reifere Jugend und die Eltern. Vezano K 1.80, — Dreher, **Katholische Elementarkatechesen.** 3. Theil. Die Gnadenmittel K 1.68, — Weiss, **Apologie des Christenthums.** I. Band, der ganze Mensch K 8.16, — Anderson-Phené Spiers, **Die Architektur von Griechenland und Rom.** Lieferung 1. K 3.60, — Herders **Bilderatlas zur Kunstgeschichte.** I. Theil: Altertum und Mittelalter K 9.60, — Hüster, **Das Französische Konkordat** (Frankfurter Zeitgemässe Broschüren) Band XXIV, Heft 7 K —.60, — Roschnik, **Das oesterreichische Zollwesen** K 1.—, — Tezner, **Die Wandlungen der oesterreichisch-ungarischen Reichsidee.** Ihr Inhalt und ihre politische Notwendigkeit K 3.—, — Hasert, **Antworten der Natur auf die Fragen:** Woher die Welt? Woher das Leben? Tier und Mensch; Seele. 6. Auflage K 2.40, — Gutjahr, **Das heilige Evangelium nach Johannes** K 2.—, — Willkomm, **Bilder-Atlas des Pflanzenreiches.** 124 feine Farbendrucktafeln mit über 600 Abbildungen und 143 Seiten beschreibender T. xt. 4. Auflage. Vezano K 9.60, — Linsenmayer, **Die Bekämpfung des Christenthums durch den römischen Staat bis zum Tode des Kaisers Julian** (363) K 7.02, — Klado, **Die russische Seemacht.** Nach der Ausfahrt des zweiten Geschwaders der Flotte des Stilen Ozeans K 3.60, — Militär-Album aller Länder. **Die oesterreichisch-ungarische Armee.** 204 Abbildungen in Farbendruck K 2.40, —

Raznoterosti:

Plüss, **Unsere Bäume und Sträucher.** Anleitung zum Bestimmen unserer Bäume und Sträucher nach ihrem Laube, nebst Blüten- und Knospen-Tabellen. 6. Auflage Mit 124 Bildern. Vezano K 1.68, — Plüss, **Unsere Gebirgsblumen.** Vezano K 3.60, — Schmitt, **Anleitung zur Ertheilung des Erstkommunikanten-Unterrichtes.** K 3.12, — Tischler, **Hausbuch für die christliche Familie.** Für Kandel und Haus nach bewährten Quellen. Vezano K 6.20, — Fenelon, **Das innere Seelenleben.** Vezano K 3.—, — Quadrapani, **Anleitung für fromme Seelen zur Lösung der Zweifel im geistlichen Leben.** Vezano K 1.80, — Höchstetter, **Grosses illustriertes Kräuterbuch.** Eine ausführliche Beschreibung aller für Arzneikunde, Handel und Industrie wichtigen Pflanzen und Mineralien, deren Fundort, Verwendung und Verwertung der daraus gewonnenen Produkte, nebst einem Anhang trefflicher, bewährter Hausmittel, Kräutersäfte etc. Vezano K 7.80. —

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Dni	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebe	Padavina v št. urah v mil.
9	9. zveč.	735.4	+12.2	sl. jvzh.	Jasno	9.1
10	7. zjut.	738.6	+8.2	p.m. jvzh.	obl.	
	2. pop.	738.4	+12.7	p.m. vzh.	„	

Srednja včerašnja temp. +13.6°, norm. +13.2°.

Plinati osečki za snaženje parketnih tfl dobé se pri tvrdki **BRATA EBERL v Ljubljani**, Františkanske ulice Vuanja naročila proti povzetju. 524 24 11—10

Zahvala.

Za premnoge dokaze presrčnega sočutja povodom bolezn in smrti naše ljubljene hčerke, sestre in sva-kinje, gospice

Pavline Južna

izrekamo svojo najtoplejšo zahvalo. Osobito se zahvaljujemo prečastiti duhovščini, slavnemu učitelstvu tukajšnje ljudske šole in slavnemu pevskemu zboru. Iskrena hvala vsem onim, ki so v tako mnogobrojnem številu izkazali dragi pokojnici zadnjo čast.

Sv. Jurij ob Taboru, 9. maja 1905.

967 1—1 **Žalujoci ostali.**

Svarilo!

Moj bivši premogarski hlapec Janez Kramar je pri meni izstopil iz službe ter ni opravičen v mojem imenu česa naročati ali prodajati, niti sprejemati denarja.

Ljubljana, 8. maja 1905.

Martin Lampert

966 1—1

prevozni podjetnik
Kolodvorske ulice.

Oklic.

A 154/5
8

Na prostovoljno prošnjo dedičev po umrši gospodični Emi Remschagg, posestnici vile na Primskovem dovoljuje se prostovoljna dražba:

I. zapuščinskih premičnin, kakor pohištva, kuhinjske oprave in posode, perila, dragocenosti i. t. d.

II. zemljišča vl. št. 165 davč. obč. Primskovo, to je vile št. 77 z vrtom in njivo.

Za dražbo premičnin se določa narok na

16. maja 1905 dopoldne ob 9. uri

in eventualno prihodnje dni na Primskovem št. 77, za prodajo vile pa narok na

20. maja 1905 dopoldne ob 10. uri

istotam.

Premičnine oddajale se bodo le za ali nad cenilno vrednostjo proti takojšnjemu plačilu

Dražbeni pogoji glede zemljišča se smejo upogledati pri sodišču. Glasom teh pogojev je izključna cena, pod katero se zemljišče sploh ne odda, ustanovljena na 7000 K, varščine položi vsak ponudnik 700 K, ostanek kupnine pa je plačati v 3 mescih.

Izkupilo se bo za zapuščinsko maso Eme Remschagg sodnijsko hranilo.

Vknjiženih upnikov na posestvu ni.

931 3—2

C. kr. okrajna sodnija v Kranju, odd. II,

dne 3. maja 1905.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani v lastni hiši

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

2 52—22

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske posojilnice znaša **K 5,245.845'40.**

Stanje hran. vlog **K 5,089.883'14.** Denarni promet **K 23,806'306'40.** Stanje rez. zaklada **K 98.238'41.**

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadružnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Hlodi

Nova parna žaga v Ljubljani kupuje, začeni od 15. maja t. l. hlode po sledeči ceni:

	I	II	III
Hrastovih hlodov od 25 cm debeline naprej K 30, 25, 20			
Bukovih „ „ 28 „ „ „ „ 14, 13, 11			
Jelkovih „ „ 24 „ „ „ „ 16, 15, 14			
Smrekovih „ „ 20 „ „ „ „ 17, 16, 15			
Borovčevih „ „ 22 „ „ „ „ 16, 15, 14			

dolgost od 2 metra naprej. Cene se razumejo per kubik meter franko državni kolo-dvor, Ljubljana. 255 c (22)

Za daljša pojasnila blagovolite se obrniti na A. Deghenghi v Ljubljani.

Dober delavec za suknje, in eden za telovnike

962 2—1 se sprejme takoj pri

Josip Hočevar-Ju, krojaški mojster, Celje.

Kuharica

srednjih let, zanesljiva, želi s **1. junijem** nastopiti službo izven Ljubljane h kaki boljši in manjši družini. — Zmožna je tudi voditi samostojno gospodinjstvo. — Naslov pove upravništvo lista. 955 3—2

Učenca

za špeceriljsko trgovino sprejem **fakoj.**

950 3—2 Več pove upravništvo.

„FLORIDAS“

najizvrstnejša voda za lase.

Ista pospešuje rast las, odstrani luske, utrjuje živce, zabrani izpadanje in lomljenje las.

Nobena dama naj ne zamudi poizkusiti tega sredstva.

Cena ene steklenice 2 K.

Izdovalec **Paško Domianovič**, frizer v Ljubljani.

Osebe, katere hočejo „Floridas“ v prodajo vzeti, dobijo rabat. 698 10—6

„Sanitas“ modroci na poroših

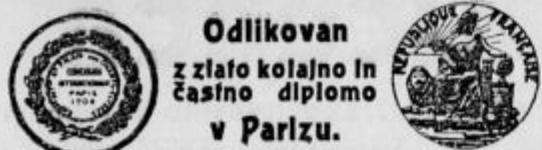
„SANITAS“

Najnovejši modroci na poroših ki se lahko snažijo, zračijo in popravljajo ima vedno v zalogi, ali pa izvrši po naročilu preprogar in tapetnik v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 18.

Dragotin Puc,

Navadna blazina pri popravljanju

Odlikovan z zlato kolajno in častno diplomu v Parizu.

603 104—15

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani Sv. Petra cesta št. 18

se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

Gospodične

katere se žele izobraziti v šivanju in krojenem risanju sprejema 904 10—3

Franja Jesih,

Ljubljana, Stari trg 28.

Dobi se tudi kraj po životni meri.

951 3—2 Službe išče

za prodajalko ali voditeljico filijalke

mlada ženska, ki je popolnoma izurjena v špecerijski stroki.

Gre tudi na deželo.

Naslov pove upravništvo „Slovenca“.

1122 100—90

Zahtevajte brezplačno in franko

moj ilustrirani cenik s več ko 600 podobami

ur, zlatega in srebrnega blaga in godbenih reči

Hanns Konrad

tovarna na ure in izvorna trgovina

Most št. 955, Češko

glđ. 250.

Prava amer. mik. remontoir-ura s sidro, sistem „Dioskopf“ patent v trpežnem futralu iz jelenovega usnja s eleg. verižico iz niklja in privrskom, komad

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Žitnik.

Naznanilo preselitve.

Aleksander Götzl

podobar in pozlatar

si usoja naznaniti slavnemu p. n. občinstvu, da je premestil svojo obrt iz Wolfovih ulic št. 8

v Lassnikovo hišo

925 3—2

v isti ulici št. 1,

ter se priporoča v nadaljna cenjena naročila, zagotavljajoč, da more sedaj ustreči vsem zahtevam cenjenih naročnikov.

Pomladanska in jesenska doba 1905. 343 40—22

Pristno brnsko blago.

En kos Mtr. 3.10 K 7, 8, 10 iz dobre dolg. zad. za kompl. obleko za gosp. (suknja, hlače, telovnik) K 12, K 14 iz boljše K 16, K 18 iz finejše K 21 iz najboljše

En kupon (kos) za črno salon. obleko K 20, kakor tudi blago za površnike, turist. loden, sviln. kamgarne razpošilja po tovarniških cenah kot realna in solidna znana tovarniška zaloga za sukno

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorec zastoj in franko. Zajem. pošiljatev po vzoru. Velike so prednosti, ki jih imajo odjemalci, ki dobivajo blago direktno pri tej tvrdki na mestu tovarne.

Organist in pevovodja

srednje starosti, popolnoma več v orgljanju, koralnem in figuralnem petju, zmožen voditi in podučevati velike pevske orkestralne, in tamburaške zbornice, z dobrimi spričevali, ki razume tudi knjigovodstvo hranilnic in posojilnic, išče službe ali isto zamenja takoj v kakem slovenskem ali slovanskem mestu, sprejme pa tudi službo v kakem večjem kraju na deželi.

Pojasnila daje upravništvo „Slovenca“ 938 3—2

FIRNEŽ LE IZ KRANJSKEGA LANENEGA OLJA.

920

PRIZNANO NAJBOLJŠE OLJNATE BARVE.

NAJFINEJŠE BARVE ZA UMETNIKE

DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU

FINE OLJNATE BARVE ZA ŠTUDIJE

DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU

(PUŠICA 20 VIN.) MEČILA,

APARATE, BARVE IN PREDLOGE ZA

ŽGALNO SLIKANJE

VELIKO IZBIRO

LESENIH IZDELKOV

ZA VŽIGANJE IN POSLIKANJE IMATA

BRATA EBERL

TOVARNA OLJNATIH BARV, LAKOV IN FIRNEŽEV

MIKLOŠIČEVA CESTA 6

LJUBLJANA.

ČOPIČI. — BRONCE. — KARBOLINEJ. — LIM.

TUZEMSKI IN INOZEMSKI LAKI.

najmoderneje opremljenega

fotografskega umetniškega zavoda

prve vrste

Avgusta Bertholda

Sodnijske ulice 11 v Ljubljani Sodnijske ulice 11.

Ob otvoritvi svojega atelierja se najvljudnjeje priporočam visokorodni gospodi in slavnemu občinstvu v Ljubljani in po okolici za izvršbo fotografskih slik, kakor: portretov, pokrajinskih slik, interieurnih slik (v notranjih prostorih), nadalje sportnih in skupinskih slik, vsakovrstnih reprodukcij, povečeb, platinskih, gumijevih in ogljenih tiskov itd. Zagotavljam, da jih izdelujem umetniško, po solidnih cenah in prav hitro.

Posnetke zunaj atelierja računam najceneje.

Atelier je odprt tudi ob nedeljah in praznikih.

Za mnogobrojna naročila prosim z odličnim spoštovanjem

V Ljubljani, dné 6. maja 1905.

Avgust Berthold, fotograf.

957 3—1

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.